

ALPE ADRIA GREEN, mednarodno društvo za varstvo okolja in narave
Cesta Franceta Prešerna 26
4270 Jesenice
tel.: 051 - 311- 450
e pošta: info@alpeadriagreen.com

Datum: 06.06. 2022

Zadeva: Pripombe Alpe Adria Green na pobudo Državnega prostorskega načrta za vetrno elektrarno GOLIČ

1. Pripravljaivec Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanje (MOP),
2. Pobudnik Ministrstvo za infrastrukturo, Direktorat za energijo investitor (MI),
3. Investitor E- Grus d.o.o. in
4. Izdelovalec Savaprojekt d.d. Krško,

so pripravili pobudo Državnega prostorskega načrta za vetrno elektrarno GOLIČ. Pobuda se nanaša na izgradnjo vetrne elektrarne Golič (VE Golič) s spremljajočimi prostorskimi ureditvami kot je shranjevalnik energije, dostopne poti, daljnovod 2x110 kV, razdelilno transformatorsko postajo. Prostor se nahaja na planoti Golič ob državni meji z Hrvaško nad Rakitovcem in Zazidom. Javna razgrnitev predloga je javno razgrnjena v avli MO Koper in na internetnih straneh MOP. Javna razgrnitev je od 26. maja do 27. junija 2022.

A. Vprašanje:

Prosimo za spremni dopis in za tekst pobude, ki ga je podpisala pristojna oseba pobudnika. Prosimo tudi za navedbo pravne podlage za odločitev o tej pobudi. Če so dokumenti objavljeni v informacijskem sistemu zadovoljujejo samo linki do dokumentov – ne pa tudi samo navedba večje zbirke dokumentov.

Alpe Adria Green - mednarodna organizacija za zaščito okolja in narave Slovenija, Hrvaška, Italija, Srbija, Črna Gora, Severna Makedonija, Bosna in Hercegovina. V Sloveniji delujemo kot društvo v javnem interesu za zaščito okolja in v javnem interesu za zaščito narave.

Naslov: Prešernova 26, 4270 Jesenice, Slovenija, EU.

Web: <https://alpeadriagreen.wordpress.com/>

E-pošta: info@alpeadriagreen.com

GMS: 051 311 450

TRR: Sparkasse d. d.; SI56 3400 0101 4687 391, Addiko Bank d. d.: SI56 3300 0000 6508 788 Mat. št.: 1173120 DŠ: 78020239

Zakon določa, da „pobudo“ pripravi samo ena oseba, Ta naj bi bil državni ali občinski organ ali „druga oseba“. Zakon ne predvideva, da bi pobudo naenkrat pripravljali in sprejeli štirje, kot je navedeno v začetku tega teksta.

ZUREP-3 (velja od 1.6.2022) v (2) točki 44. člena (pripravljaivec, pobudnik in naročnik) določa:

*“(2) **Pobudnica ali pobudnik** priprave prostorskega akta ali drugega akta v skladu s tem zakonom (v nadaljnjem besedilu: **pobudnik**) je tista oseba, ki da pobudo za njegovo pripravo, če gre za akt, priprava katerega se začne s pobudo.“*

ZUREP-3 določa tudi vlogo in nalogo “pripravljavca” (v 44.1 členu) in vlogo naročnika v 44.(3) členu. Vsaka od obeh (pobudnik in pripravljaivec) imata svoje obveznosti in pravice. Po zakonu se postopek začne s pobudo pobudnika, ki jo pobudnik preda pripravljavcu. Pripravljaivec DPN, skladno z določili ZUREP-3 na podlagi prejete pobude **ZAČNE** s postopkom priprave DPN po (3) odstavku 91. člena ZUREP-3:

*(3) Ministrstvo **preveri popolnost in utemeljenost pobude**. Če je pobuda popolna in utemeljena, minister **imenuje projektno skupino**, pobuda pa se objavi v prostorskem informacijskem sistemu. Če pobuda ni popolna oziroma utemeljena, ministrstvo o tem obvesti pobudnika, da pobudo dopolni ali jo z obrazložitvijo zavrne.*

Pobuda že objavljena v prostorskem informacijskem sistemu, iz česar sledi, da je že preverilo popolnost in utemeljenost pobude skladno s (3) odstavkom 91. člena ZUREP-3.

B. Vprašanje:

- a. Sprašujemo za pojasnilo, na kakšen način in kdaj (pred objavo?) je Ministrstvo ugotovilo, da so njihove službe preverile in ugotovile »popolnost in utemeljenost pobude« po (3) odstavku 91. člena?
- b. Prosimo, da nam pošljete ugotovitveni sklep ministrstva o ugotovitvi, da je *»pobuda popolna in utemeljena«*, torej sklep, ki je bil podlaga za objavo pobude v prostorskem informacijskem sistemu.
- c. Prosimo tudi za dokumente – strokovne podlage za to »ugotovitev o popolnosti in utemeljenosti pobude«, torej za dokumente, iz katerih je razvidna ugotovitev ministrstva o tem, katere predpisane pogoje pobuda izpolnjuje. Poleg izpolnjevanja pogojev iz ostalih predpisov želimo zlasti tudi videti, kje je iz pobude razvidno, na kakšen način pobuda izpolnjuje pogoje, ki so navedeni v (2)odstavku 91. člena ZUREP-3,
- d. kje v pobudi so podane informacije, ki so potrebne, da bi se pobuda lahko štela za *»dokument identifikacije investicijskega projekta«* (po UEM). Neizpolnjevanje predpisanih pogojev bi lahko ogrozilo financiranje projekta iz javnih sredstev RS ter iz skladov EU.
- e. Prosimo za dokument, s katerim je bila imenovana projektna skupina za ta DPN po (3) odstavku 91. člena ZUREP-3.
- f. Prosimo za pojasnilo, na kakšnih podlagah in strokovnih ugotovitvah temelji odločitev ministrstva in ugotovitev o *»popolnosti in utemeljenosti pobude«*, zlasti tudi kako je *»utemeljena v prostorskih strateških aktih in razvojnih dokumentih s področja, na katerem je podana«*. Za področje energetike je ključni razvojni dokument Energetski Koncept Slovenije (glej 23. člen Energetskega zakona!). Kdaj je bil sprejet EKS po energetskega zakonu in ali je še veljaven?

- g. Iz kratkega opisa vsebine ponudbe je razvidno, da je ta pobuda za gradbeni objekt, ki ga sestavljajo vetrna elektrarna, spremljajoče prostorske ureditve, shranjevalnih energije in daljnovod 2x110 kV. Iz opisa v pobudi je razvidno, da ta pobuda ne more biti šteta za dokument identifikacije investicijskega projekta (po 11. členu [Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ \(pisrs.si\)](#)¹, (UEM) saj ne vsebuje vsebin, ki jih narekuje 11 člen.
- h. Kako je prišlo do izbire investitorja in kdaj? Ali je bil objavljen javni razpis?
- i. Zakaj je bil izbran investitor E-GRUS d.o.o. iz Ljubljane, ki je podjetje brez zaposlenih (<https://www.bizi.si/E-GRUS-D-O-O/>) ?
- j. Iz gradiva je razvidna ocena investicije, ki znaša med 99 in 110 milijonov evrov, brez hranilnika. Ceno hranilnika ocenjujemo na 1 milijon evrov na megavat moči, na osnovi hranilnika na Jesenicah. Ali je pobudnik preveril finančno in izvedbeno sposobnost investitorja, kot v primeru 2.tira? Ali pa gre za slamnato podjetje in bo investitor kakšno tuje podjetje?
- k. Kakšen je predviden dobiček iz investicije? Kakšna je vloga države pri financiranju investicije, da bo zagotovljen dobiček? Ali gre za napihnjeno ceno elektrike iz vetrne elektrarne in obvezen odkup elektrike ter 15 letno dobičkonosno pogodbo? Kolikšna je državna pomoč tej investiciji?
- l. Kolikšna je provizija proizvajalca vetrnih elektrarn v primeru uspešne prodaje vetrne elektrarne investitorju?

Uvod

¹ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16)

Ker Slovenija na področju izkoriščanja vetrne energije precej zaostaja za evropskimi cilji², lahko pričakujemo pospešeno gradnjo vetrnih elektrarn v prihodnosti.

Trditev, da „zaradi zaostanka na področju izkoriščanja vetrne energije lahko pričakujemo pospešeno gradnjo vetrnih elektrarn“. To je podobno, kot če bi Estonija ugotavljala, da zaostaja za povprečjem v pridelovanju oliv in bi iz tega sklepala, da se bo zato v Estoniji v bodoče pospešeno sadilo oljke. Kaj lahko Slovenija pričakuje na področju energetike, bi moralo biti razvidno iz veljavnega in v DZ sprejetega Energetskega koncepta Slovenije (glej 23. člen Energetskega zakona!)

Vetrni potencial v Sloveniji je bil leta 2015 ocenjen med 330 MW in 480 MW (Aquarius,2015)³.

Kot strokovna podlaga naj bi bilo torej nek izdelek Aquarius, Na špodlagi česa je bila izdelana ta strokovna podlaga.

Pri oceni so upoštevali območja, kjer je povprečna hitrost vetra 50 metrov nad površjem več kot 4,5 m/s. Pri scenariju REF-VE bi bilo tako do leta 2020 potrebno zgraditi dodatnih 102 MW vetrnih elektrarn do leta 2030 pa kar 411 MW. Po drugem scenariju REF-SE pa bi bilo potrebno zgraditi dodatnih 52 MW do leta 2020 in še 231 MW do leta 2030 (Borzen, 2016). Glede na to, da je vetrni potencial Slovenije ocenjen nekje med 330 in 480 MW, lahko vidimo, da bi bila postavitev vetrnic tako po scenariju REF–SE kot tudi po REF–VE sicer mogoča, vendar se zdi malo verjetno, da bi lahko do leta 2030 postavili dodatnih 411 MW vetrnih elektrarn. Glavni problem v Sloveniji predstavljajo predvsem različni naravovarstveni pogledi na vpliv vetrnih elektrarn na okolje.

Ocene in navedbe (Aquarius, 2015) - so nenavadne in povsem nezadostne, saj govori izključno o **moči vetrnih elektrarn** (v MW), ne pa o njihovi **pričakovani proizvodnji električne energije** (v kWh) ter njene vloge v energetske bilanci RS ter v bilanci proizvodnje električne

² V javni rabi se uporablja in prav tako tudi v uradnih krogih ta trditev.

³ Celovit pregled potencialno ustreznih območij za izkoriščanje vetrne energije Strokovna podlaga za prenovi Akcijskega načrta za obnovljive vire energije (obdobje 2010–2020) Ljubljana 2015

energije. Ključni podatek za hitro oceno primernosti in primerni moči vetrne elektrarne je, koliko ur letno naj bi se vrtele vetrne elektrarne, ne pa, kolikšna je njena moč!

Med tem ko večina strokovnjakov trdi, da so vetrne elektrarne prijazen vir energije in da so okoljsko sprejemljive, pa prihaja do težav pri umeščanju v prostor. Najboljša območja za izkoriščanje vetrne energije se namreč velikokrat prekrivajo z zavarovanimi območji. Na tem področju bo potrebno najti rešitev, ki bo pozitivna tako za izkoriščanje vetrne energije, kot tudi za ohranjanje narave in kulture.

C. Vprašanje:

Na katerih strokovnih podlagah temeljijo navedbe o »večini strokovnjakov« in na kakšni podlagi je trditev, da »bo potrebno najti rešitev«? Zakaj »pobuda« vnaprej odklanja obravnavo variant in alternativ, s katerimi bi bilo možno na okoljsko bolj sprejemljiv način kot z vetrnimi elektrarnami v občutljivem (varovanem?) območju pridobiti »zeleno« in okolju prijazno energijo? Na primer z spremembo električne vleke na progi Divača – Koper iz sedanjega zastarelega in ekološko neugodnega sistema vleke na 3kV enosmerno elektriko na 25 kV izmenične elektrike? Prihranek bo hitro nadomestil proizvodnjo električne elektrarne, če niti ne bi upoštevali razbremenitve omrežja, nepotrebnost dodatnega 110 kV daljnovoda do vetrne elektrarne in nepotrebnost baterijskega hranilnika. Ali z izrabo gozdne lesne mase v kombinirani proizvodnji elektrike in toplote v komunalnih toplarnah, kjer je na razpolago gozdna lesna biomasa – na primer Logatec, Postojna, Pivka, Kočevje...?

Pobuda vsebuje omejitve, ki preprečujejo izvedbo zahtev po ZUREP-3, 94. člen, (študija variant in predlog najustreznejše variante), obenem pa tudi preprečuje, da bi ta pobuda omogočala izpolnitev zahtev, ki jim mora ustrezati »predinvesticijska zasnova« po UEM. Pobuda, ki vsebuje te kršitve predpisov zato onemogoča zakonito financiranje iz javnih sredstev in iz sredstev EU, omogoča tudi koruptivno in

protizakonito pridobitev upravnih soglasij za umestitev v prostor in posledično pridobitev z zakonom skladnega gradbenega in uporabnega dovoljenja.

Pri izdelavi kart, kjer je povprečna hitrost vetra na višini 50 metrov večja od 4,5 m/s je avtor diplomske naloge g. Godnič⁴ prišel do naslednjih zaključkov. Glede na ta pogoj smo dobili petnajst splošnih območij, ki so primerna za postavitev vetrnih elektrarn:

- Podgorski kras - Slavnik,
- Hrušica – Postojna – Javorniki - Snežnik,
- Trnovski gozd – Podnanos – Nanos – Vremščica,
- osrednji del Julijskih Alp,
- osrednji del Karavank,
- osrednji del Kamniško – Savinjskih Alp,
- planina Menina,
- Krim,
- Golte,
- Peca,
- Velika gora,
- Kočevski Rog,
- Košenjak,
- Pohorje,
- Boč⁵

Kar se tiče hitrosti vetra, opazimo, da imamo v Sloveniji kar nekaj območij, ki bi bila primerna za postavitev vetrnih elektrarn⁶. Vendar je potrebno pri določevanju primernih območij upoštevati tudi druge omejitve. Nekatere od zgoraj naštetih lokacij

⁴ Avtor Godnič povzema podatke iz »Celovitega pregleda potencialno ustreznih območij za izkoriščanje vetrne energije«, katera je bila pripravljena kot strokovna podlaga za prenovi Akcijskega načrta za obnovljive vire energije Aquarius Ljubljana 2015

⁵ Avtor Godnič povzema podatke iz »Celovitega pregleda potencialno ustreznih območij za izkoriščanje vetrne energije«, katera je bila pripravljena kot strokovna podlaga za prenovi Akcijskega načrta za obnovljive vire energije Aquarius Ljubljana 2015

⁶ Že omenjena diplomska naloga - Godnič 2019

se namreč nahajajo na zavarovanih območjih. Na takih območjih veljajo posebna pravila, predvsem pa je potrebno preučiti vplive vetrnih turbin na okolje.

1. Vprašanje:

a.) Zakaj je pripravljavec uporabil pobudo za državni prostorski načrt za VE Golič in ne OPPN.

b.) Ali ima Republika Slovenija izdelani Energetski koncept Slovenije skladno z 23 členom EZ-1⁷. Ali je bil sprejet v DZ RS?

()

c.) Obrazložitev:

Na podlagi ⁸ Zakona o urejanju prostora ⁹ Ministrstvo, pristojno za energijo, kot nosilec urejanja prostora za področje energetike **daje smernice in mnenja** v postopkih priprave prostorskih aktov na občinski in medobčinski ali regionalni ravni. ZUreP-3 določa, da nabor nosilcev urejanja prostora v postopku priprave posameznega prostorskega akta določi njegov pripravljavec glede na njegovo vsebino. Če pripravljavec presodi, da mora pri njegovi pripravi sodelovati tudi drugo ministrstvo, organ v njegovi sestavi, javni zavod ali drug organ ali organizacija, je ta na poziv pripravljavca obvezan sodelovati v skladu s tem zakonom.

Na podlagi 29. člena Energetskega zakona¹⁰) so izvajalci energetskih dejavnosti in organi lokalne skupnosti dolžni na območju, ki ga pokriva LEK svoje razvojne dokumente ter delovanje uskladiti s cilji in ukrepi, predvidenimi v LEK. V ta namen lokalne skupnosti ali več lokalnih skupnosti **skupaj sprejmejo lokalni energetski koncept**, s katerim se načrtuje prostorski in gospodarski razvoj lokalne skupnosti,

⁷ Neuradno prečiščeno besedilo Energetskega zakona (EZ 1) št.9

Energetski zakon – EZ-1 (Uradni list RS, št. 17/14 z dne 7. 3. 2014),

Zakon o spremembah Energetskega zakona – EZ-1A (Uradni list RS, št. 81/15 z dne 30. 10. 2015),

Zakon o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona – EZ-1B (Uradni list RS, št. 43/19 z dne 28. 6. 2019),

Energetski zakon – uradno prečiščeno besedilo – EZ-1-UPB2 (Uradni list RS, št. 60/19 z dne 8. 10. 2019),

Zakon o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona – EZ-1C (Uradni list RS, št. 65/20 z dne 8. 5. 2020),

Zakon o učinkoviti rabi energije – ZURE (Uradni list RS, št. 158/20 z dne 2. 11. 2020),

Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije – ZSROVE (Uradni list RS, št. 121/21 z dne 23. 7. 2021),

Zakon o oskrbi z električno energijo – ZOEE (Uradni list RS, št. 172/21 z dne 29. 10. 2021),

Zakon o oskrbi s plini – ZOP (Uradni list RS, št. 204/21 z dne 28. 12. 2021),

Zakon o oskrbi s toploto iz distribucijskih sistemov – ZOTDS (Uradni list RS, št. 44/22 z dne 29. 3. 2022).

⁸ Splošne smernice s področja energetike štev. 350-139/2017/213 z dne 1.6.2018

⁹ (Uradni list RS, št. 61/17; ZUreP-2)

¹⁰ Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15

razvoj lokalnih energetskega gospodarskih javnih služb, učinkovita raba energije in njeno varčevanje, uporaba obnovljivih virov energije ter izboljšanje kakovosti zraka na območju lokalne skupnosti.

Na podlagi 465. člena EZ-1 pripravljavci prostorskih aktov pri njihovi pripravi upoštevajo smernice in mnenja ministrstva, pristojnega za energijo in operaterjev po tem zakonu.

V 23.členu EZ - 1 govori o energetskega konceptu Slovenije (v nadaljnjem besedilu: EKS) je osnovni razvojni dokument, ki predstavlja nacionalni energetski program in ga na predlog Vlade Republike Slovenije z resolucijo sprejme Državni zbor Republike Slovenije. Kdaj je bila resolucija o energetskega konceptu sprejeta?

2. Vprašanje

Katere pomembne dokumente iz svoje pristojnosti v primeru VE bo Mestna občina Koper dostavila Ministrstvu?

Skladno z 12. odstavkom 91.člena mora občina po objavi pobude predložiti vse podatke iz svoje pristojnosti, pomembne za državno prostorsko načrtovanje. Občina lahko predloži tudi usmeritve za načrtovanje. Sprašujemo se katere? Morda osnutek OPN ali kaj drugega?

3. Vprašanje

Ali z predlogom se zagotavlja javni interes skozi študij variant?

V tretjem odstavku 94. člena Zruep-3 govori o študiji variant, katere se ovrednotijo in primerjajo s prostorsko-družbenega, varstvenega, funkcionalnega in ekonomskega vidika ter ocenijo z vidika sprejemljivosti v lokalnem okolju. Če je izvedljiva samo ena varianta, se v študiji variant obravnava samo ta. Na podlagi rezultatov vrednotenja se opravi sintezna primerjava variant ter predlagajo najustreznejša varianta in potrebne optimizacije in usmeritve za nadaljnje državno prostorsko načrtovanje. Predlog DPN se pripravi za najustreznejšo varianto iz študije variant.

Alpe Adria Green - mednarodna organizacija za zaščito okolja in narave Slovenija, Hrvaška, Italija, Srbija, Črna Gora, Severna Makedonija, Bosna in Hercegovina. V Sloveniji delujemo kot društvo v javnem interesu za zaščito okolja in v javnem interesu za zaščito narave.

Naslov: Prešernova 26, 4270 Jesenice, Slovenija, EU.

Web: <https://alpeadriagreen.wordpress.com/> E-pošta: info@alpeadriagreen.com GSM: 051 311 450
TRR: Sparkasse d. d.; SI56 3400 0101 4687 391, Addiko Bank d. d.: SI56 3300 0000 6508 788 Mat. št.: 1173120 DŠ: 78020239

4. Vprašanje

Kaj se je od leta 2002 do danes spremenilo glede varovanje narave in okolja in zakaj ponovno umeščanje v prostor na področju Kraškega roba in varovanega območja ?

Obrazložitev:

Dne 19.06.2002¹¹ so se v Kopru naravovarstveniki pogovarjali z takratnim ministrom za okolje g Janezom Kopačem. Povedali so mu:

- Golič je preveliko Slovensko narodno bogastvo, da bi ga tako pokvarili.
- Neokrnjeno naravo na Goliču je potrebno zavarovati zaradi narave same.
- Golič je domačinom kot Slovencem Triglav,
- Zemlja ni človekova last, človek je last Zemlje.
- Ko bi živali ne bilo več, bi človek umrl od duhovne osamljenosti.
- Karkoli se zgodi živalim, kmalu zadene tudi človeka.
- Naj Golič ostane golič, brez novodobnih Mlinov na veter.
- Gre za zaščito :
 - neokrnjene narave, živali in rastlin
 - pomembnega življenjskega prostora 55 % vseh živečih metuljev v Slovenji, ogroženih ptic , orla kačarja, planinskega orla, lunjev, orla sršenarja, sov, postovk, beloglavega jastreba iz Kvarnerja ,
 - endemične vrste žuželke - Burjevka -edine na svetu,
 - suhih kamnitih kraških travnikov, ki so redkost v Evropi,
 - redkih rastlinskih vrst - Učenska bodeča neža in Čičarijski dimek, Raznolistna mačina - [Serratula lycopifolia](#)
 - neraziskanih ostankov starodavnega gradišča,
 - vodovarstvenega območja reke Rižane, ki skoraj v celoti pokriva Slovensko Istro z pitno vodo
 - vidnih in kulturnih kakovosti prostora ter vpliva na kulturno dediščino glede

¹¹ Tiskovna agencija STA objava 4.5.2002 in članek na [Golič - merilni stolpi za vetrne elektrarne \(oocities.org\)](#)

vedute in zgodovinske vrednosti svetovno znanih Hrastovelj , Kraškega roba in Slovenske Istre

- hidrogeološkega rezervata reke Rižane

Poudariti moramo, da takrat ni bil Golič varovano območje z evropskimi direktivami pod imenom Natura 2000.

Minister Kopač je omenjeni projekt Vetrnih elektrarn dal v arhiv.

5. Vprašanje:

Kako in na kakšen način boste omenjenim projekt Vetrnih elektrarn, kateri je navsezadnje tudi gradbeno zahteven objekt zaobšli varovano območje Natura 2000 in Vodovarstveni območje?

Obrazložitev vprašanja:

Uredba o zvrsteh naravnih vrednot¹² govori v tretjem členu 5 odstavek, da Botanična naravna vrednota je del narave, *ki je ekosistemsko in znanstveno-raziskovalno ali pričevalno pomemben z vidika življenjskega prostora rastlin prosto živečih vrst in se v naravi pojavlja zlasti kot rastišče ogroženih, redkih, endemičnih ali reliktnih vrst, rastišče vrst v azonalnem, disjunktnem ali ekstralazonalnem arealu ali klasično nahajališče.*

In v 6. členu iste uredbe govori naslednje:

(2) Za potrebe priprave prostorskih aktov se območje vpliva na naravno vrednoto opredeli glede na nameravani poseg ali dejavnost na podlagi naslednjih izhodišč:

¹² Neuradno prečiščeno besedilo Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot obsega: Uredbo o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/02 z dne 14. 6. 2002), Uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 67/03 z dne 11. 7. 2003).

za naravne vrednote drugih zvrsti je območje vpliva na naravno vrednoto območje, v katerem vplivi posegov in dejavnosti človeka lahko ogrozijo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto: za geomorfološke in geološke naravne vrednote je to zlasti njihova stabilnost, za botanične, zoološke, ekosistemske in drevesne naravne vrednote je to zlasti kvaliteta habitatov rastlin in živali.

Na javno dostopnem portalu »Naravovarstveni Atlas«¹³ se lahko podrobneje seznanimo z naravovarstvenih pravili.

Legenda spodnje slike:

Temno rdeče obarvano v Naravovarstvenem območju z poševnimi črtami označuje:

identifikacijska številka 4815

NV Golič- Lipnik- Kavčič- Travišča,

pomen državni,

Zvrst BOT, ZOOL

Svetlo rdeče obarvano je v Naravovarstvenem območju določeno kot:

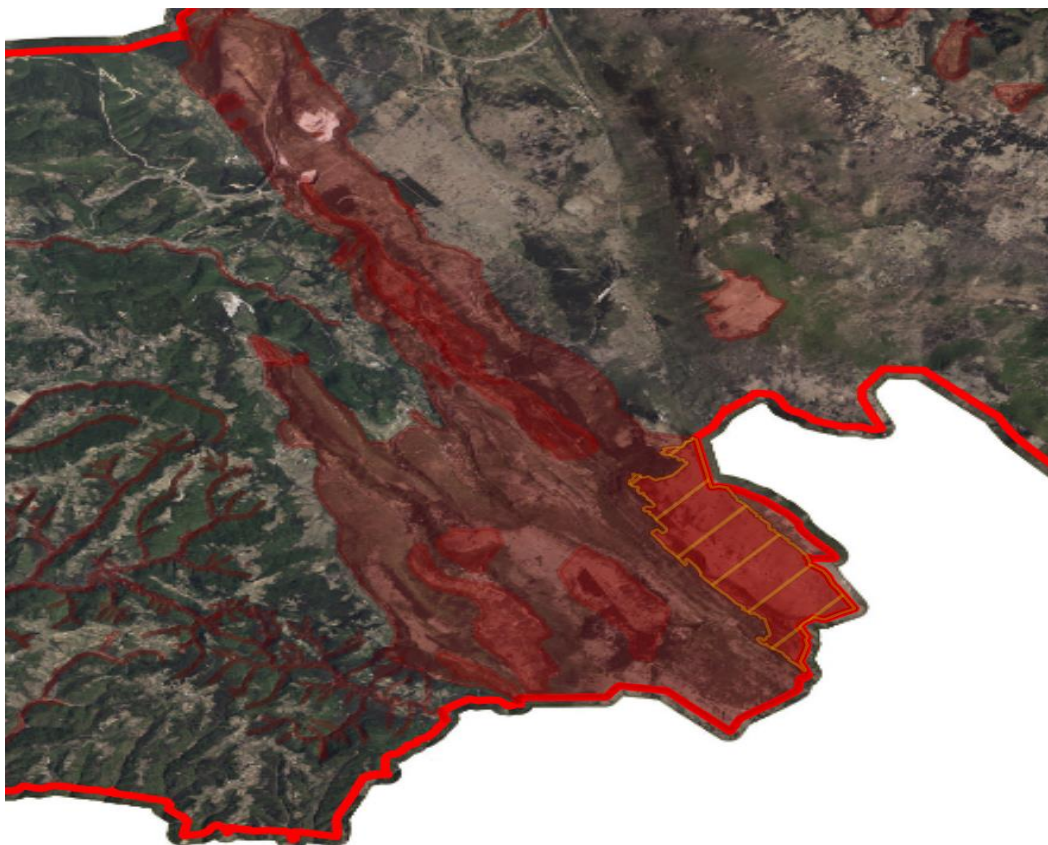
Identifikacijska številka 3629

NV Kraški rob – Narivni naluskani rob Krasa nad flišno Slovensko Istro

Zvrst GERMORF, GEOL, BOT, ZOOL

¹³ [NV \(naravovarstveni-atlas.si\)](http://naravovarstveni-atlas.si)

Iz naravovarstvenega atlasa - Kopija

V točki 5. Botanične naravne vrednote¹⁴ Priloga 4 govori naslednje:

5.1. Na naravni vrednoti

¹⁴ Priloga 4 Podrobnejše varstvene in razvojne usmeritve, PRAVILNIK o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Neuradno prečiščeno besedilo Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot obsega:

- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04 z dne 14. 10. 2004),
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 70/06 z dne 6. 7. 2006),
- Pravilnik o spremembi Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 58/09 z dne 27. 7. 2009),
- Pravilnik o spremembah Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 93/10 z dne 25. 11. 2010),
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvi Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 23/15 z dne 3. 4. 2015),
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 7/19 z dne 1. 2. 2019).

Alpe Adria Green - mednarodna organizacija za zaščito okolja in narave Slovenija, Hrvaška, Italija, Srbija, Črna Gora, Severna Makedonija, Bosna in Hercegovina. V Sloveniji delujemo kot društvo v javnem interesu za zaščito okolja in v javnem interesu za zaščito narave.

Naslov: Prešernova 26, 4270 Jesenice, Slovenija, EU.

Web: <https://alpeadriagreen.wordpress.com/>

E-pošta: info@alpeadriagreen.com

GMS: 051 311 450

TRR: Sparkasse d. d.; SI56 3400 0101 4687 391, Addiko Bank d. d.: SI56 3300 0000 6508 788 Mat. št.: 1173120 DŠ: 78020239

1. *Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču in da se ohranja rastline, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnih razmer (npr. osuševanje, dviganje ali spuščanje gladine podtalnice, poplavitve, zamenjava sladke vode s slano in obratno), spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.*
2. *Združbo rastišča se spreminja z izkrčenjem gozda oziroma posameznih dreves, s pogozditvijo, preoravanjem in podobno, le toliko, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču.*
3. *Rastlin se ne nabira, izkoreninja, lomi ali drugače poškoduje ali uničuje, razen za znanstveno-raziskovalno delo v obsegu, ki ne vpliva negativno na stanje populacije in na rastišče.*
4. *Zraka se ne onesnažuje s prahom, aerosoli ali strupenimi plini, tako da se rastlin ne poškoduje in da se ne slabšajo možnosti za rast.*
5. *Rastlin se ne požiga.*
6. *Sestave biocenoze se ne spreminja z vnašanjem rastlin tujerodnih vrst.*
7. *Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin. Preprečuje se naravno sukcesivno zaraščanje rastišč, če je to strokovno utemeljeno.*
8. *Na naravni vrednoti, kjer se rastišče vzdržuje s tradicionalno kmetijsko rabo, se upošteva zlasti naslednje usmeritve: način in količina gnojenja se ne spreminjata glede na tradicionalen način gnojenja, na rastišča se ne vnaša mineralnih gnojil, pri času košnje se upošteva življenjski cikel rastlin, po možnosti se kosi po semenitvi, intenzivnosti paše se ne povečuje nad tradicionalno.*

9. Naravno vrednoto se obiskuje na način, da se zaradi fizičnega učinka hoje ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču. Obiskovalce se usmerja na določene poti. V primeru, da gre za majhna rastišča zelo ogrožene vrste, se obiskovanje naravne vrednote lahko prostorsko omeji ali prepove.

10. Naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti, vendar na način, ki ne spremeni življenjskih razmer na rastišču.

6. Vprašanje

Kako bodo vetrne elektrarne vplivale na turizem v teh krajih?

Obrazložitev:

Primorska gospodarska zbornica v zadnjem času aktivno dela na internacionalizaciji celotnega slovenskega gospodarstva znotraj segmenta regijskih zbornic, pa je opozoril prvi mož zbornice **Robert Rakar**. Pri tem tujcem izpostavijo priložnosti na področju turizma. Tako so že imeli **obisk iz Dubaja** in gostje so bili presenečeni nad Kraškim robom, saj **niso vajeni "tako zelenega, prijaznega, toplega okolja"**.

Rakar tudi verjame, da se lahko na območju Kraškega roba uresničijo nove ideje in priložnosti in **ustvarijo zgodbo**, ki bo povezala vse vasi **od Ospa do Rakitovca**.

Projekt LIKE¹⁵ obravnava čezmejno slovensko-hrvaško območje kraškega roba, na katerem se kraška planota s strmim, tektonsko večkrat pretrganim robom, prevesi v flišno pokrajino slovenske Istre. Najbolj prepoznaven element so njegove strme apnenčaste stene, ki se prepletajo s planotami kraškega ravnika in flišnimi podolji – valami. Dolgotrajen preplet človeškega delovanja in izrednih naravnih danosti je na tem območju ustvaril izredne naravne, kulturne in estetske vrednote. Za njihovo dolgoročno varstvo je ohranjanje tega odnosa med človekom in naravo nujno.

¹⁵ Smernice za skupno upravljanje N2000 na - Varstvene in razvojne usmeritve s poudarkom na rekreativni rabi (Tekstualni del stran 1-101) 18.2.2020

Območje strmih sten, apnenčastih pobočij in travnikov na prehodu med Istro in Krasom je zelo priljubljeno predvsem med plezalci, pohodniki, kolesarji in jadralnimi padalci. Visoka privlačnost prostora v rekreativne namene in bližina gosto naseljenega tržaško-koprskega ter opatijskega območja posledično botrujeta vse večjemu pritisku na naravo in ljudi. Pomanjkanje ustrezne infrastrukture, ki bi omogočala usmerjanje obiskovalcev in blažila negativne vplive množičnega obiskovanja, povzroča namreč nezadovoljstvo med stalnimi prebivalci vznožja sten, hkrati pa tovrsten način obiskovanja negativno vpliva na številne ogrožene vrste in habitatne tipe, zaradi katerih je bilo na obeh straneh meje določeno območje Natura 2000.

Namen projekta je zmanjšanje pritiskov intenzivnih rekreativnih dejavnosti na izredno biotsko pestrost preko vzpostavitve mehanizmov trajnostnega čezmejnega upravljanja območja kraškega roba. Plezalci in drugi rekreativci so sicer ljubitelji narave, zato bomo v okviru projekta podprli njihove dejavnosti, vendar je le-te nujno potrebno tudi uskladiti z ukrepi varstva.

7. Vprašanje:

Kako načrtovalci berete Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije¹⁶, posebno pa o umestitvi VE na varovana področja z Naturo 2000 na Goliču?

Uredba (EU) 2018/1999 z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov (uredba), ki je začela veljati 24. 12. 2018, določa, da morajo države članice pripraviti in Evropski komisiji (Komisija) predložiti:

- do 31. 12. 2018: osnutek celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta¹⁷ (NEPN) za obdobje 2020 – 2030 (in s pogledom do leta 2040);

¹⁶ Vlada RS je sprejela načrt Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt RS štev.: 35400-18/2019/22 z dne 28.2.2020

¹⁷ NEPN je strateški dokument, ki mora za obdobje do leta 2030 (s pogledom do leta 2040) določiti cilje, politike in ukrepe za pet razsežnosti energetske unije

- do 31. 12. 2019: končni NEPN;
- do 1. 1. 2020: Dolgoročno podnebno strategijo znižanja emisij do leta 2050.

V tem dokumentu piše sledeče v razdelku Drugi cilji glede OVE na 47 strani:

b. Okoljske in druge omejitve, ki vplivajo na uvedbo energije iz obnovljivih virov energije v Sloveniji

V Sloveniji je 355 območij Natura 2000, od tega jih je 324 določenih na podlagi Direktive o habitatih in 31 na podlagi Direktive o pticah. Območja Nature 2000 obsega 37,46 % površine Slovenije in so domovanje 114 ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ter 60 habitatnih tipov po Direktivi o habitatih in 122 zaščenih vrst po Direktivi o pticah. Glede na površino območij Natura 2000 in število zaščenih vrst je Slovenija v evropskem vrhu. Pri tem je veliko območij, ki so primerna za uvajanje OVE, pod zaščito Natura 2000. Zato so možnosti za izrabo vetrne energije omejene in precej manjše kakor v drugih državah EU (Slovenija nima možnosti za postavitev vetrnih elektrarn "off-shore"). Dodatno možnosti za izrabo vetrne energije zmanjšuje zelo razpršena poselitev (zelo malo lokacij z ustrezno hitrostjo vetra izpolnjuje zahteve za potreben odmik od naselij zaradi varstva pred hrupom).

Alpe Adria Green - mednarodna organizacija za zaščito okolja in narave Slovenija, Hrvaška, Italija, Srbija, Črna Gora, Severna Makedonija, Bosna in Hercegovina. V Sloveniji delujemo kot društvo v javnem interesu za zaščito okolja in v javnem interesu za zaščito narave.

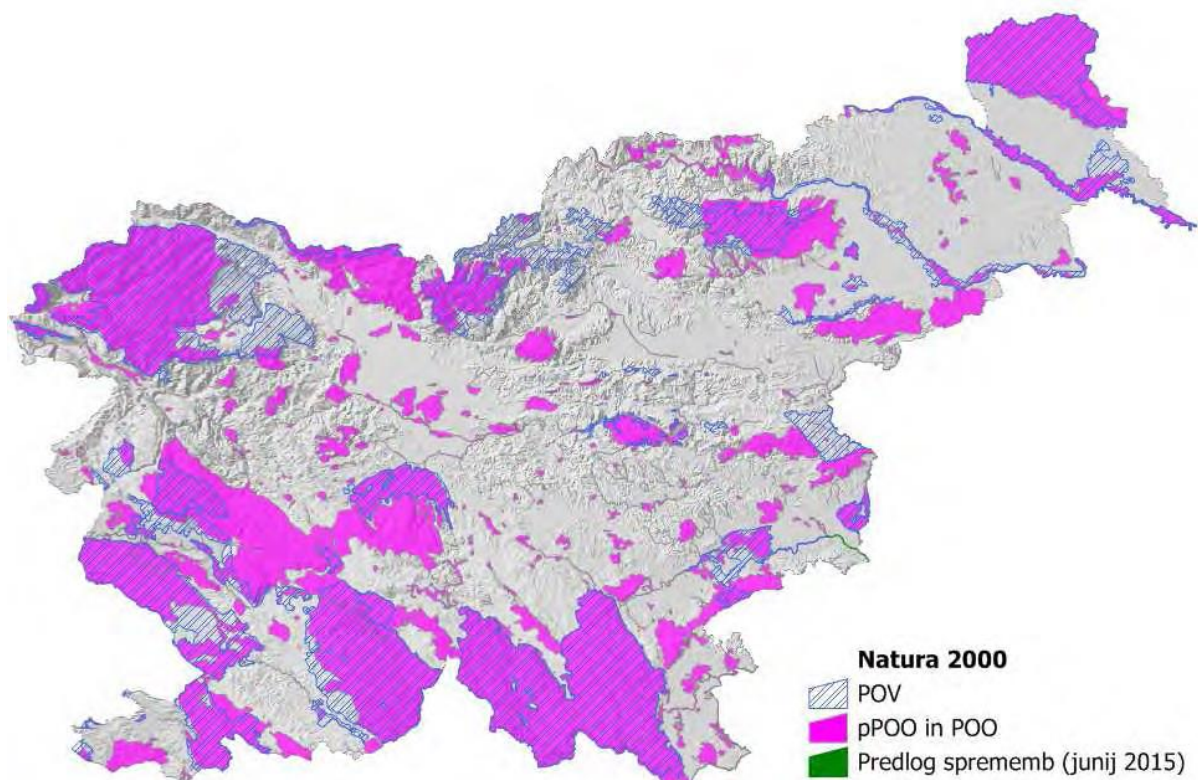
Naslov: Prešernova 26, 4270 Jesenice, Slovenija, EU.

Web: <https://alpeadriagreen.wordpress.com/>

E-pošta: info@alpeadriagreen.com

GMS: 051 311 450

TRR: Sparkasse d. d.; SI56 3400 0101 4687 391, Addiko Bank d. d.: SI56 3300 0000 6508 788 Mat. št.: 1173120 DŠ: 78020239

Slika kopija ARSO

8. Vprašanje:

Ali lahko znanstveno potrdite ali ovržete trditev, da hrup, katerega proizvajajo vetrne elektrarne ne povzročajo škodo na zdravju ljudi (sidrom vetrnih elektrarn), v kolikor ne ovržete trditve na znanstveni način uveljavljamo načelo previdnosti¹⁸ iz Zakona varstva okolja¹⁹

¹⁸ 8. člen (načelo previdnosti) (1) Uvajanje novih tehnologij, proizvodnih postopkov in izdelkov je dopustno le, če ob upoštevanju stanja znanosti in tehnike ter možnih varstvenih ukrepov ni pričakovati nepredvidljivih škodljivih učinkov na okolje ali zdravje ljudi. (2) Če obstaja možnost nepopravljivega uničenja okolja ali če so ogrožene njegove regeneracijske sposobnosti, pomanjkanje znanstvene zanesljivosti ne sme biti razlog za odlaganje ukrepov.

¹⁹ Zakon o varstvu okolja – ZVO-1 (Uradni list RS, št. 41/04 z dne 22. 4. 2004),
 - Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja – ZVO-1A (Uradni list RS, št. 20/06 z dne 24. 2. 2006),
 - Zakon o varstvu okolja – uradno prečiščeno besedilo – ZVO-1- UBP1 (Uradni list RS, št. 39/06 z dne 13. 4. 2006),
 - Zakon o meteorološki dejavnosti – ZMetD (Uradni list RS, št. 49/06 z dne 12. 5. 2006),
 - Odločbo o delni razveljavitvi drugega odstavka 187. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 66/06 z dne 27. 6. 2006),
 - Zakon o prostorskem načrtovanju – ZPNačrt (Uradni list RS, št. 33/07 z dne 13. 4. 2007),
 - Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o financiranju občin – ZFO-1A (Uradni list RS, št. 57/08 z dne 10. 6. 2008),

Alpe Adria Green - mednarodna organizacija za zaščito okolja in narave Slovenija, Hrvaška, Italija, Srbija, Črna Gora, Severna Makedonija, Bosna in Hercegovina. V Sloveniji delujemo kot društvo v javnem interesu za zaščito okolja in v javnem interesu za zaščito narave.

Naslov: Prešernova 26, 4270 Jesenice, Slovenija, EU.

Web: <https://alpeadriagreen.wordpress.com/> E-pošta: info@alpeadriagreen.com GMS: 051 311 450
 TRR: Sparkasse d. d.; SI56 3400 0101 4687 391, Addiko Bank d. d.: SI56 3300 0000 6508 788 Mat. št.: 1173120 DŠ: 78020239

Obrazložitev:

Izkušnje z vetrno elektrarno (VE) v Divači kažejo, da njen hrup močno zniža kakovost bivanja in ovira spanje. Pri načrtovanju VE po Sloveniji na prebivalce nismo mislili, saj nimamo predpisov za merjenje specifičnega hrupa. Inšpekcije jih ne morejo ustaviti vsaj ponoči, načrtovane so v hribih, kjer bi uničile še odlično ohranjeno naravo z vso biotsko pestrostjo in razvrednotili krajino - vse za izredno majhen izkoristek.

Tudi v Sloveniji imamo izkušnje s hrupom VE²⁰

Izkušnje z vetrno elektrarno Dolenja vas v KS Senožeče, občina Divača kažejo, da hrup VE močno zniža kakovost bivanja in ovira spanje. Pri načrtovanju VE po Sloveniji na prebivalce nismo mislili. Predpisov za merjenje specifičnega hrupa VE nimamo. Inšpekcije ne morejo ukrepati, da bi vsaj ponoči VE ustavili.

Nad Dolenjo vasjo v KS Senožeče, občina Divača, 850 m od prvih hiš, obratuje vetrna elektrarna z nazivno (teoretično) močjo 2,3 megavata (MW), ki običajno dela z močjo 1 MW, saj v Sloveniji, tudi na Primorskem nimamo stalnih močnejših vetrov. Prebivalci so bili sprva naklonjeni njeni postavitvi, že po dobrem letu obratovanja

-
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja – ZVO-1B (Uradni list RS, št. 70/08 z dne 11. 7. 2008),
 - Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja – ZVO-1C (Uradni list RS, št. 108/09 z dne 28. 12. 2009),
 - Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prostorskem načrtovanju – ZPNačrt-A (Uradni list RS, št. 108/09 z dne 28. 12. 2009),
 - Zakon o spremembah Zakona o varstvu okolja – ZVO-1D (Uradni list RS, št. 48/12 z dne 26. 6. 2012),
 - Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja – ZVO-1E (Uradni list RS, št. 57/12 z dne 27. 7. 2012),
 - Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja – ZVO-1F (Uradni list RS, št. 92/13 z dne 8. 11. 2013),
 - Zakon o spremembah Zakona o varstvu okolja – ZVO-1G (Uradni list RS, št. 56/15 z dne 29. 7. 2015),
 - Zakon o spremembah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja – ZVO-1H (Uradni list RS, št. 102/15 z dne 24. 12. 2015),
 - Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja – ZVO-1I (Uradni list RS, št. 30/16 z dne 25. 4. 2016),
 - Gradbeni zakon – GZ (Uradni list RS, št. 61/17 z dne 2. 11. 2017),
 - Zakon o nevladnih organizacijah – ZNOrg (Uradni list RS, št. 21/18 z dne 30. 3. 2018),
 - Zakon o interventnih ukrepih pri ravnanju s komunalno odpadno embalažo in z odpadnimi nagrobnimi svečami – ZIURKOE (Uradni list RS, št. 84/18 z dne 28. 12. 2018),
 - Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja – ZVO-1J (Uradni list RS, št. 158/20 z dne 2. 11. 2020).

²⁰ mag. Tomaž Ogrin, Ljubljana, Mnenje avtorja ni nujno tudi mnenje CIPRA Slovenija. [Pobuda PVE Golic.pdf \(gov.si\)](#)

Alpe Adria Green - mednarodna organizacija za zaščito okolja in narave Slovenija, Hrvaška, Italija, Srbija, Črna Gora, Severna Makedonija, Bosna in Hercegovina. V Sloveniji delujemo kot društvo v javnem interesu za zaščito okolja in v javnem interesu za zaščito narave.

Naslov: Prešernova 26, 4270 Jesenice, Slovenija, EU.

Web: <https://alpeadriagreen.wordpress.com/> E-pošta: info@alpeadriagreen.com GMS: 051 311 450
TRR: Sparkasse d. d.; SI56 3400 0101 4687 391, Addiko Bank d. d.: SI56 3300 0000 6508 788 Mat. št.: 1173120 DŠ: 78020239

vetrnice pa so odločno proti. Tudi z referendumom leta 2014 v KS Senožeče, katerega rezultat je tudi občinski svet občine Divača sprejel.

28. februarja 2014 pa so poslali ministru za infrastrukturo in prostor Samu Omerzelu pismo, v katerem opisujejo tudi vpliv tega hrupa na spanje:

"Ko so vremenski pogoji za delovanje vetrnice ugodni, človek težko normalno funkcionira. Ponoči, ko bi človek potreboval mir in tišino, da se naspi in odpočije za naslednji delovni dan, je to žal nemogoče. Če nam že uspe nekako zaspati, nas zbudi sredi noči in od spanja se lahko poslovimo. Kako je drugi dan, pa si lahko predstavljate - kot po prekrokani noči. In to je dan na dan, noč za nočjo. In tako nas je situacija privedla do tega, da smo začeli preko spleta "izobraževanje" o vetrnicah, in med drugim ugotovili, da poleg fascinantnega slišnega hrupa, oddaja še nizkofrekvenčne zvoke, ki so zelo nevarni za zdravje ljudi – pa nam tudi tega ni nihče predstavil!"

Od takrat se ni nič spremenilo. Zasebni lastnik vetrnice je niti ponoči noče ustaviti. Pomembnejši mu je dobiček. Prijave inšpektorjem niso dale rezultatov, saj so izjavljali, da za hrup vetrnih elektrarn ni predpisov. In teh še danes ni. Politika v navezavi s kapitalom jih noče sprejeti, kljub mnogim protestom in predlogom nevladnih organizacij in civilnih iniciativ.

V čem je posebnost hrupa vetrnih elektrarn?

Z izrazom hrup označujemo neželjeno zvočno valovanje ali vibracije (lokalne spremembe pritiska) zraka, ki zadenejo ves naš organizem, ne le slušni del. Večinoma ga slišimo (preko bobniča se prenaša v notranjost ušesa), obstajajo pa tudi vibracije, ki jih le čutimo, slišimo pa ne. In vetrne elektrarne oddajajo hrup ravno v tistem delu vibracij, ki jih slabše slišimo (nizkofrekvenčni hrup, pod 200 Hz) ali pa sploh ne (infrazvok, pod 20 Hz). Vibriranje zraka (spremembe pritiska) izražamo s številom vibracij na sekundo, ki ga imenujemo frekvenca, ime za enoto pa je hertz (Hz).

Merilo za vpliv vibracij na naš organizem pa ni zgolj slišnost, ampak še bolj vibracije, ki jih posamezni deli organizma občutijo. To, da nekih vibracij ne slišimo, še ni dokaz, da jih ni.

Alpe Adria Green - mednarodna organizacija za zaščito okolja in narave Slovenija, Hrvaška, Italija, Srbija, Črna Gora, Severna Makedonija, Bosna in Hercegovina. V Sloveniji delujemo kot društvo v javnem interesu za zaščito okolja in v javnem interesu za zaščito narave.

Naslov: Prešernova 26, 4270 Jesenice, Slovenija, EU.

Web: <https://alpeadriagreen.wordpress.com/>

E-pošta: info@alpeadriagreen.com

GMS: 051 311 450

TRR: Sparkasse d. d.; SI56 3400 0101 4687 391, Addiko Bank d. d.: SI56 3300 0000 6508 788 Mat. št.: 1173120 DŠ: 78020239

Tovrstne vibracije niso lastnost le vetrnih elektrarn, ampak se ljudje pritožujejo tudi v mestih in ob določenih industrijskih obratih in letališčih. Vzrok so slabo nameščene velike klimatske naprave na strehah ali določeni veliki vrteči stroji.

Hrup vetrnih elektrarn pa ima še eno, za zdravje zelo škodljivo posebnost, ki ga bistveno loči od vseh drugih hrupov. Vetrna elektrarna oddaja zračne vibracije v ritmu vrtenja krakov vetrnice in sicer na način **pulzov, sunkov**²¹. Vsakič ko gre krak mimo stebra vetrne elektrarne in tudi ko zareže zrak zaradi sile vetra, odda pulzno vibracijo, ki nas zadene.

Predpisi določajo merjenje slišnega hrupa oziroma je merjenje prilagojeno človeškemu ušesu. Hrup tako merimo z mikrofonom, ki ne upošteva manj slišnega ali neslišnega hrupa. To naredijo tako, da ima mikrofoni omejitve (filter) za manj slišni oziroma neslišni hrup. To je filter A. Enote za nivo hrupa so decibeli, kar pišemo kot dB. Ko merimo s filtrom A, označimo enoto z dBA. Tako Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/2018) predpisuje samo meritve s filtrom A, torej v dBA.

Vetrne elektrarne pa, kot rečeno, oddajajo škodljiv hrup izven dBA in sicer v nizkofrekvenčnem območju in kot infrazvok. Uredba torej ne zajame hrupa vetrnih elektrarn.

Poglejmo izkoristek obeh vetrnic na Primorskem.

Borzenov Center za podpore spremlja tudi učinkovitost obeh vetrnic v Sloveniji, ki jim plačuje elektriko. VE 15 je oznaka za VE Dolenja vas, v KS Senožeče, občina Divača z nazivno (teoretično pri nas) močjo 2,3 MW, višina stebra 90 m, ki obratuje

²¹ Na 8 strani Celovitega pregleda potencialno ustreznih območij za izkoriščanje vetrne energije Aquarius 2015 v razdelku 6 o vplivih vetrnih elektrarn na zdravje ljudi zaradi emisij hrupa. Pri nizkih frekvencah je človekova zaznavnost zvoka omejena. Značilnosti človekovega doživetja nizkofrekvenčnega zvoka in infrazvoka so namreč naslednje: - nizkofrekvenčni zvok (20-100 Hz) in infrazvok (0-20 Hz) človek zaznava kot mešanico slušnih in otipnih občutkov, - raven zaznave zvoka pri nizkih frekvencah je višja (izraženo v dB) od ravni zaznave zvoka v slišnem območju: prag slišnosti pri 10 Hz je približno 100 dB, - tonov ni mogoče zaznati pri frekvencah pod 18 Hz, - zaradi dolgih valovnih dolžin pri infrazvoku človek nima občutka, da zvok prihaja iz določenega kraja. Zaradi navedenih značilnosti človekovega sluha se je tudi v zvezi s hrupom vetrnih turbin ustalila praksa, da se poroča o ravneh hrupa s pomočjo A-vrednotenih meritev. Na ta način postanejo meritve emisije hrupa vetrnih turbin medsebojno primerljive in predvsem ovrednotene na način, ki je značilen za odzive človekovega sluha na tovrsten hrup. Primerjave hrupa vetrnih turbin tako temeljijo na A-vrednotenih meritvah, ki obsegajo ravni zvočne moči iz različnih frekvenčnih območij, vključno z nizkofrekvenčnimi komponentami, ki pa so pri takem vrednotenju utežene navzdol. Čeprav raven hrupa iz vetrnih turbin pada z naraščanjem frekvence, je njihov hrup zaradi občutljivosti človeškega ušesa najbolj slišen pri srednjih in visokih frekvencah

večinoma z močjo 1 MW, saj tudi na Primorskem ni stalnih močnih vetrov. Druga VE je v Razdrtem, z 1 MW nazivne moči, višina stebra 55 m. Spodnja preglednica razgali izredno nizek izkoristek in količine elektrike, ki jih mimogrede lahko privarčujemo za bistveno manjši denar ali pa ta denar raje vložimo v zmanjšanje uporabe kurilnega olja za gretje, kjer lahko neposredno izračunamo zmanjšanje CO₂. Izkoristek v prvih 8.mesecih leta 2019 je bil za VE15 16,73 %, za VE Razdrto pa 14,84 %.

AAG skladno z petim odstavkom 85., 103., 105. in 106. člena ZureP-3²² zahtevamo, da smo kot Stranski udeleženec v postopku izdaje celovitega dovoljenja tako kot predvidevajo predpisi.

Lep pozdrav,

Predsednik društva Alpe Adria Green,
Vojko Bernard

²² Zakon o urejanju prostora (ZUreP-3), stran 12495, Stranski udeleženec v postopku izdaje celovitega dovoljenja je lahko oseba, ki je lahko stranski udeleženec v skladu s tem zakonom in v skladu s predpisi, ki urejajo graditev.

